

PYHÄJÄRVEN KAUPUNGIN TIEDOTE 17.8.2026

Julkaisuvapaa: heti

Pyhäjärvi lähtee arviointimenettelyyn yhdessä valtiovarainministeriön kanssa, tasapainotuskeinoja on valmisteltu jo pitkään

Valtiovarainministeriö tiedotti 14.8.2026 käynnistävänsä Pyhäjärven kaupungin kanssa kuntalain 118 §:n mukaisen kunnan talouden kantokyvyn arviointimenettelyn.

Pyhäjärven osalta menettelyn käynnistämisen perusteena on konsernitaseeseen kertynyt asukas-kohtainen alijäämä. Valtiovarainministeriön mukaan Pyhäjärven kaupunki täyttää tätä koskevat kuntalaissa säädetyt raja-arvot, minkä vuoksi ministeriö on päättänyt käynnistää arviointimenettelyn.

Kuntalain 118 §:n mukaan kunnan ja valtion tulee arviointimenettelyssä yhdessä selvittää kunnan mahdollisuudet turvata asukkailleen lainsäädännössä edellytetyt palvelut sekä tarvittavat toimenpiteet palvelujen edellytysten turvaamiseksi. Menettelyä varten asetetaan arviointiryhmä. Arviointiryhmä käy läpi kaupungin taloudellisen tilanteen ja tekee ehdotuksen niistä toimenpiteistä, joita kaupungin asukkaiden palvelujen turvaaminen edellyttää. Kaupunginvaltuusto käsittelee ryhmän toimenpide-ehdotukset, minkä jälkeen kaupungin talousarvio ja -suunnitelma laaditaan valtuuston päättämät toimenpiteet huomioon ottaen. Toimenpiteiden toteutumista seurataan.

Arviointimenettelyn käynnistyminen on Pyhäjärvelle vakavasti otettava asia, mutta kaupungille se ei tule yllätyksenä. Kaupungissa on jo useiden vuosien ajan tiedostettu, että konsernitalouden vuoksi kaupunki todennäköisesti tulee joutumaan käymään arviointimenettelyn.

Pyhäjärven talouden haasteiden taustalla ovat erityisesti kaupungin valtionosuuksien väheneminen eri uudistusten yhteydessä, yleinen väestörakenteen ja elinkeinorakenteen muutos sekä yhteisöverotulojen voimakas lasku Pyhäsalmen kaivostoiminnan päättymisen seurauksena. Muutokset ovat olleet kaupungin tiedossa, eikä niiden aiheuttama taloudellinen vaikutus ole tullut yllätyksenä. Kaupunki on jo useiden vuosien ajan tehnyt työtä syntyneen rakenteellisen vajeen umpeen kuromisek-

si. Kaupunki on toteuttanut monimutkaisten ja vaikeiden rakennemuutosten hallintaa ilman valtion avustuspaketteja.

Merkittävä osa kaupungin talouden tervehdyttämistoimista on pohjustettu ja toteutettu aiempina vuosina. Kaupungin talouden kehityksessä on myös nähtävissä selkeä käänne ja kaupungin vuosikatteen arvioidaan olevan vuonna 2026 positiivinen. Tämä on tärkeä virstanpylväs talouden tasapainottamisessa. Työtä on edelleen tehtävä, jotta kertyneet alijäämät saadaan katettua ja kaupungin talous kestäväälle pohjalle. Keskeisiä Pyhäjärven talouden kuvan myönteiselle kehitykselle ovat energiakäänteen muodostamat elinkeinorakenteen ja veropohjan muutokset, joita kaupunki on edistänyt erittäin aktiivisesti viime vuosina.

Kaupunki lähtee arviointimenettelyyn avoimesti ja rakentavasti. Jo käynnissä oleva talouden tasapainottamistyö muodostaa hyvän pohjan arviointiryhmän työlle, ja kaupunki on valmis arvioimaan yhdessä ryhmän kanssa myös uusia toimenpiteitä talouden kestäväen tasapainon saavuttamiseksi. Talouden tasapainottamista jatketaan kustannuksilla hallitsemalla ja kaupungin toimintaa kehittämällä. Samanaikaisesti kaupungin verotulopohjaa vahvistetaan edistämällä uusia investointeja ja elinkeinotoimintaa. Talouden tasapainottaminen ja verotulopohjan laajentuminen muodostavat yhdessä perustan kaupungin talouden kestäväälle kehitykselle.

Arviointimenettely ei muuta kaupungin tavoitetta talouden tasapainottamisesta. Kaupungilla on jo käytössään ja valmisteltuna useita keinoja talouden vahvistamiseksi, ja tätä työtä jatketaan osana arviointimenettelyä sekä täydennetään tarvittaessa arviointiryhmän työn perusteella.

Pyhäjärvi viettää tänä vuonna itsenäisenä kuntana 160-vuotisjuhlavuottaan. Kaupunki suhtautuu arviointimenettelyyn ja talouden tasapainottamiseen vakavasti. Samalla kaupungin tavoitteena on turvata edellytykset Pyhäjärven toimimiselle elinvoimaisena ja itsenäisenä kaupunkina myös tuleville sukupolville.

Pyhäjärvellä 17.8.2026

Pyhäjärven kaupunginhallitus